3 (Sem-5/CBCS) POL HE 1

2021

(Held in 2022)

POLITICAL SCIENCE

Paper: POL-HE-5016

(Human Rights)

(Honours Elective)

Full Marks: 80

Time: 3 hours.

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

1.	Answer the following as directed:	1×10=10
	তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ লিখা :	
	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	. •

Right to Peace is a ____ generation (a) human right.

(Fill in the blank)

শান্তিৰ অধিকাৰ এটা _____ প্ৰজন্মৰ মানৱ অধিকাৰ।

(খानी ठाँरे পुৰ কৰা)

(b) The International Human Rights Day is observed on _____.

(Fill in the blank) আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় মানৱ অধিকাৰ দিৱস ____ তাৰিখে পালন কৰা হয়।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

- (c) In which year was the Magna Carta adopted?
  কোন চনত মেগ্লাকাৰ্টা গ্ৰহণ কৰা হৈছিল?
- (d) Right to work belongs to which generation of human rights?
  কৰ্মৰ অধিকাৰ কোন প্ৰজন্মৰ মানৱ অধিকাৰ বুলি জনা যায়?
- (e) Who wrote the book, Two Treatises of Civil Government? Two Treatises of Civil Government নামৰ গ্ৰন্থন কোনে লিখিছিল?
- (f) In which year was the Vienna Conference held? কোন বৰ্ষত ভিয়েনা সশ্মিলন অনুষ্ঠিত হৈছিল ?
- (g) Who wrote the book, A Memory of Solferino? A Memory of Solferino নামৰ গ্ৰন্থখন কোনে লিখিছিল?

(h)	'Human Rights Watch' was formerly known as
	(Fill in the blank)
	'মানৱ অধিকাৰ নিৰীক্ষণ'ক পূৰ্বতে নামেৰে জনা গৈছিল।
	(খালী ঠাই পূৰ কৰা)
(i)	The Universal Declaration of Human Rights contains Articles.
	(Fill in the blank)
	সাৰ্বজনীন মানৱ অধিকাৰ ঘোষণাপত্ৰতটা অনুচ্ছেদ আছে।
	(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

- (j) Who was the founder of Amnesty International? এমনেষ্টি ইন্টাৰনেশ্বনেলৰ প্ৰতিষ্ঠাতা কোন আছিল ?
- 2. Answer the following questions : 2×5=10তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :
  - (a) Mention two differences between the First Generation and Second Generation Human Rights.
    প্রথম প্রজ্মাৰ মানৱ অধিকাৰ আৰু দ্বিতীয় প্রজ্মাৰ মানৱ অধিকাৰৰ মাজত থকা দুটা পার্থক্য উল্লেখ কৰা।

(Turn Over)

- (b) What is Marxist approach of human rights?
  মানৱ অধিকাৰৰ মাৰ্শ্ৰীয় দৃষ্টিভঙ্গী কি?
- (c) When was the International Covenant on Civil and Political Rights adopted and when it came into force?
  আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় অসামৰিক আৰু ৰাজনৈতিক অধিকাৰ চুক্তিপত্ৰখন কেতিয়া গ্ৰহণ কৰা হৈছিল আৰু কেতিয়াৰ পৰা ই কাৰ্যকৰী হৈছিল?
- (d) What do you mean by cultural relativism?
  সাংস্কৃতিক আপেক্ষিকবাদ বুলিলে কি বুজা ?
- (e) In which year was the Human Rights
  Council formed by the United Nations
  General Assembly? Who is the present
  President of the UN Human Rights
  Council?
  কোন বৰ্ষত ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সাধাৰণ সভাৰ দ্বাৰা মানৱ অধিকাৰ

কোন বৰ্ষত ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সাধাৰণ সভাৰ দ্বাৰা মানৱ অধিকাৰ পৰিষদ গঠিত হৈছিল? ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ মানৱ অধিকাৰ পৰিষদৰ বৰ্তমান অধ্যক্ষ কোন?

3. Write short notes on any four of the following: $5\times4=20$

তলত উল্লিখিত যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

(a) Characteristics of Human Rights মানৱ অধিকাৰৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ

- (b) First Optional Protocol প্রথম ঐচ্ছিক প্রট'কল
- (c) Importance of Human Rights মানৱ অধিকাৰৰ গুৰুত্ব
- (d) International Committee of the Red Cross আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় ৰেডক্ৰছ কমিটি
- (e) Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women, 1979 নাৰীৰ বিৰুদ্ধে থকা সকলোধৰণৰ বৈষম্য দৃৰীকৰণ সংক্ৰান্ত আচাৰবিধি, ১৯৭৯
- (f) Human Rights Watch মানৱ অধিকাৰ নিৰীক্ষণ বা প্ৰহৰী
- 4. Answer the following questions : 10×4=40 তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :
  - (a) What do you mean by Human Rights?
    Explain the evolution of the concept of human rights.

    মানৱ অধিকাৰ বুলিলে কি বুজা? মানৱ অধিকাৰ ধাবণাৰ ক্রমবিকাশ সম্বন্ধে আলোচনা কৰা।

(Turn Over)

Or / অথবা

Critically examine the universal approach to the study of human rights. মানৱ অধিকাৰ অধ্যয়নত সাৰ্বজনীন দৃষ্টিভঙ্গী সম্বন্ধে সমালোচনামূলকভাৱে আলোচনা কৰা।

(b) Discuss the provisions of the Universal Declaration of Human Rights, 1948.

মানৰ অধিকাৰ সাৰ্বজনীন ঘোষণা, ১৯৪৮ৰ ব্যৱস্থাসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the role of the United Nations for the protection of child rights.
শিশুৰ অধিকাৰ ৰক্ষণাবেক্ষণৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰসংঘই গ্ৰহণ কৰা ব্যৱস্থাসমূহ আলোচনা কৰা।

(c) Highlight the important features of World Conference on Women held at Beijing in 1995.

১৯৯৫ চনত বেইজিঙত অনুষ্ঠিত হোৱা 'বিশ্ব নাৰী সশ্মিলন'ৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহৰ ওপৰত আলোকপাত কৰা।

Or / অথবা

Write a note on Amnesty International.
এমনেষ্টি ইন্টাৰনেশ্বনেলৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

(d) Explain the important provisions of the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights, 1966.

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় অৰ্থনৈতিক, সামাজিক আৰু সাংস্কৃতিক অধিকাৰ চুক্তিপত্ৰ, ১৯৬৬ৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ ব্যৱস্থাসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the influence of globalization on human rights.

মানৱ অধিকাৰৰ ওপৰত বিশ্বায়নৰ প্ৰভাৱ সম্বন্ধে আলোচনা কৰা।

3 (Sem-5/CBCS) POL HE 2

2021

(Held in 2022)

POLITICAL SCIENCE

Paper: POL-HE-5026

(Public Policy in India)

(Honours Elective)

Full Marks: 80

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

- 1. Choose the correct answer/Write True or False: 1×10=10
  - শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা/সঁচা নে মিছা লিখা :
  - (a) Which of the following is not a part of policy cycle?
    তলত উল্লেখ কৰা কোনটো লোকনীতি কাৰ্যকৰীকৰণৰ অংশ নহয়?
    - (i) Identification of the problem সমস্যাৰ চিনাক্তকৰণ

- (ii) Examination of the policy tools নীতি ৰূপায়ণৰ আহিলাৰ চোৱাচিতা
- (iii) Implementation stage কাৰ্যকৰীকৰণৰ স্তৰ
- (iv) Arbitrary formulation of decision জধে-মধে সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ
- (b) Policy analysis means a systematic process to choose the policy option that may be best for a particular situation.
  এটা বিশেষ পৰিস্থিতিৰ বাবে গ্ৰহণ কৰা নীতি বিকল্পৰ প্ৰণালীবদ্ধ প্ৰক্ৰিয়াই হ'ল নীতি বিশ্লেষণ।
- (c) Which of the following is not an assigned activity of NITI Aayog?
  তলৰ কোনটো কাৰ্য 'নীতি আয়োগ'ৰ কাৰ্যৰ ভিতৰত নপৰে?
  - (i) Legislation and law-making বিধায়িনী আৰু আইন প্ৰণয়ন
  - (ii) Policy and programme framework নীতি আৰু আঁচনি ব্যৱস্থা

- (iii) Cooperative federalism সহযোগিতাধৰ্মী যুক্তৰাষ্ট্ৰ
- (iv) Monitoring and evaluation প্যবেক্ষণ আৰু মৃল্যায়ন
- (d) The academic discipline that helps to understand the interaction between politics and economics to gain insight into the key questions of public policy-making is known as political economy.

লোকনীতি অধ্যয়নৰ ৰাজনীতি আৰু অৰ্থনীতিৰ অতিক্ৰিয়াৰ অধ্যয়নক শৈক্ষিক-বিষয়ক ৰাজনৈতিক অৰ্থনীতি বুলি কোৱা হয়।

- (e) In which of the following, public policy may be viewed as the values and preferences of a governing elite?
  - তলৰ কোনটো আৰ্হিৰ পৰা শাসক শ্ৰেণীৰ মৃল্যবোধ আৰু অগ্ৰাধিকাৰক লোকনীতি বুলি ক'ব পাৰি?
    - (i) Elite-mass model বিশিষ্ট শাসকবৰ্গ-সাধাৰণ মানুহৰ আৰ্হি

- (iii) Cooperative federalism সহযোগিতাধৰ্মী যুক্তৰাষ্ট্ৰ
- (iv) Monitoring and evaluation প্ৰ্যবেক্ষণ আৰু সূল্যায়ন
- (d) The academic discipline that helps to understand the interaction between politics and economics to gain insight into the key questions of public policy-making is known as political economy.

লোকনীতি অধ্যয়নৰ ৰাজনীতি আৰু অৰ্থনীতিৰ অতিক্ৰিয়াৰ অধ্যয়নক শৈক্ষিক-বিষয়ক ৰাজনৈতিক অৰ্থনীতি বুলি কোৱা হয়।

(e) In which of the following, public policy may be viewed as the values and preferences of a governing elite?

> তলৰ কোনটো আৰ্হিৰ পৰা শাসক শ্ৰেণীৰ মূল্যবোধ আৰু অগ্ৰাধিকাৰক লোকনীতি বুলি ক'ব পাৰি ?

(i) Elite-mass model বিশিষ্ট শাসকবৰ্গ-সাধাৰণ মানুহৰ আৰ্হি

- (ii) Institutional model প্রতিষ্ঠানকেন্দ্রিক আর্থি
- (iii) Group model গোষ্ঠীগত আৰ্হি
- (iv) Systems model ব্যৱস্থাপক আৰ্থি
- (f) Ideology is regarded as a key factor in making of policy decisions.

নীতি সিদ্ধান্ত গ্ৰহণত ভাবাদৰ্শ এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰক।

(g) Nehru advocated a socialist pattern of development based on 'mixed economic path' for the development of the Indian economy.

> ভাৰতীয় অৰ্থনীতিৰ উন্নয়নৰ বাবে নেহৰুৱে 'মিছ্ৰ অৰ্থনৈতিক আৰ্হি'ৰ পোষকতা কৰিছিল।

(h) Which of the following is not an aim of Panchayati Raj in India?

> তলত উল্লেখ কৰা কোনটো ভাৰতৰ পঞ্চায়তীৰাজৰ উদ্দেশ্য নহয় ?

(i) Urban-based industrialization নগৰ-কেন্দ্ৰিক উদ্যোগীকৰণ

- (ii) Rural development গ্রামোন্নয়ন
- (iii) Rural local governance গ্রাম্য স্থানীয় স্বায়ত্ত শাসন
- (iv) Empowerment of weaker sections in rural areas গ্ৰাম্য সমাজৰ পিছপৰা শ্ৰেণীৰ সবলীকৰণ
- (i) The Planning Commission was set up on the 15th of March, 1950 through তলত উল্লেখ কৰা কোনটো উপায়ৰ জৰিয়তে ১৯৫০ চনৰ ১৫ মাৰ্চ পৰিকল্পনা আয়োগ গঠিত হৈছিল?
  - (i) Cabinet Resolution কেবিনেট প্ৰস্তাৰ
  - (ii) Constitutional Amendment সংবিধানৰ সংশোধনী
  - (iii) Parliamentary Legislation সংসদৰ বিধেয়ক

- (ii) Rural development গ্রামোনয়ন
- (iii) Rural local governance গ্রাম্য স্থানীয় স্বায়ত্ত শাসন
- (iv) Empowerment of weaker sections in rural areas গ্ৰাম্য সমাজৰ পিছপৰা শ্ৰেণীৰ সবলীকৰণ
- (i) The Planning Commission was set up on the 15th of March, 1950 through তলত উল্লেখ কৰা কোনটো উপায়ৰ জৰিয়তে ১৯৫০ চনৰ ১৫ মাৰ্চ পৰিকল্পনা আয়োগ গঠিত হৈছিল?
  - (i) Cabinet Resolution কেবিনেট প্ৰস্তাৰ
  - (ii) Constitutional Amendment সংবিধানৰ সংশোধনী
  - (iii) Parliamentary Legislation সংসদৰ বিধেয়ক

- (iv) Judicial Decision ন্যায়িক সিদ্ধান্ত
- (j) Which of the following is not an aim of development planning in India? ভাৰতত তলত উল্লেখ কৰা কোনটো উন্নয়নমূলক পৰিকল্পনাৰ উদ্দেশ্য নহয় ?
  - (i) Poverty elimination দৰিদ্ৰতা নিৰ্মূলকৰণ
  - (ii) Antyodaya, or upliftment of the downtrodden অন্ত্যোদয়া / অতি পিছপৰা শ্ৰেণীৰ কল্যাণ
  - (iii) Village development গ্রাম্য উন্নয়ন
  - (iv) Promotion of corruption and Nepotism ভ্ৰষ্টাচাৰ আৰু অনিয়মৰ উৎসাহ যোগোৱা
- 2. Answer the following questions : 2×5=10 তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :
  - (a) Mention two approaches to the study of policy analysis.

নীতি অধ্যয়নৰ দুটা দৃষ্টিভংগী উল্লেখ কৰা।

(b) Mention any two ideologies that have significantly influenced policy-making in India after Independence.

> ভাৰতৰ স্বাধীনোত্তৰকালত লোকনীতি প্ৰণয়নত প্ৰভাৱ পেলোৱা যি কোনো দুটা আদৰ্শ উল্লেখ কৰা।

(c) Mention two ways in which political parties can influence policy-making.

ৰাজনৈতিক দলে নীতি প্ৰণয়নত প্ৰভাৱিত কৰা দুটা উপায় লিখা।

(d) Mention any two thinkers associated with pubic policy approach.

লোকনীতি গৱেষণাৰ লগত জড়িত যি কোনো দুজন চিন্তাবিদৰ নাম লিখা।

(e) Mention two characteristics of institutional model of public policymaking.

> লোকনীতি প্ৰণয়নৰ প্ৰাতিষ্ঠানিক আৰ্হিৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

3. Answer the following questions (any four): $5\times4=20$

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Examine the role of policy analysis in determining of policies to achieve a given set of goals in light of the relations between the policies and the goals.

নীতি আৰু লক্ষ্যৰ সম্পৰ্কৰ দৃষ্টিৰে নিৰ্দিষ্ট লক্ষ্য সাধনৰ উদ্দেশ্যে নীতি নিৰ্ধাৰণৰ ক্ষেত্ৰত নীতি বিশ্লেষণৰ ভূমিকা পৰ্যালোচনা কৰা।

(b) Examine the role of contextual factors including political, economic and sociocultural issues in the policy process.

লোকনীতিৰ প্ৰক্ৰিয়াত ৰাজনৈতিক, অৰ্থনৈতিক আৰু সামাজিক-সাংস্কৃতিক বিষয়ক ধৰি আনুষঙ্গিক কাৰকসমূহৰ ভূমিকা মূল্যায়ন কৰা।

(c) Discuss policy-making process in the light of the Pluralist theory of State.

ৰাষ্ট্ৰৰ বহুত্ববাদী তত্ত্বৰ আলমত লোকনীতি প্ৰণয়ন প্ৰক্ৰিয়া আলোচনা কৰা। (d) Discuss the role of interest groups in making of public policy.
লোকনীতি প্ৰণয়নত স্বাৰ্থাবেষী গোষ্ঠীৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

(e) Examine the features of group model of making of public policy.
লোকনীতি প্ৰস্তুতকৰণৰ গোষ্ঠীগত আৰ্হিৰ বৈশিষ্ট্যবোৰ পৰীক্ষা কৰা।

4. Answer of the following questions (any four):

10×4=40

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

- (a) Examine the origin and development of the public policy approach.
   লোকনীতি দৃষ্টিভংগীৰ উৎপত্তি আৰু বিকাশৰ মূল্যায়ন কৰা।
- (b) Assess the contributions of Harold Lasswell and Yehezkel Dror to the study of public policy.

লোকনীতি অধ্যয়নত হেৰল্ড লাছৱেল আৰু য়েহেজকল দ্ৰৰ অৱদান মূল্যাঙ্কন কৰা। (c) Critically examine the making of public policy in the context of Marxist theories regarding the State.

> ৰাষ্ট্ৰসম্পৰ্কীয় মাৰ্ক্সীয় তত্ত্বৰ প্ৰসঙ্গত লোকনীতি প্ৰণয়নৰ অধ্যয়নৰ সমালোচনাত্মক মৃল্যাঙ্কন কৰা।

(d) Examine the role of social movements in the formulation of public policy with reference to the Indian context.

ভাৰতীয় সমাজৰ সন্দৰ্ভত লোকনীতি প্ৰণয়নৰ ক্ষেত্ৰত সামাজিক আন্দোলনৰ ভূমিকা পৰীক্ষা কৰা।

(e) Assess the process of policy-making in India with special reference to the development policy in the era of liberalization and globalization.

> বিশ্বায়ন আৰু উদাৰীকৰণৰ যুগত ভাৰতৰ লোকনীতি প্ৰণয়ন প্ৰক্ৰিয়াৰ এটি মূল্যাঙ্কন আগবঢ়োৱা।

(f) Examine rural development policy in India with special reference to Panchayati Raj Institutions.

> পঞ্চায়তীৰাজ অনুষ্ঠানৰ লগত বিশেষ সংগতি ৰাখি ভাৰতৰ গ্ৰামোন্নয়নৰ নীতিসমূহৰ পৰ্যালোচনা কৰা ৷

(11)

(g) Examine the basic tenets and limitations of rational model of decision-making.

যুক্তিযুক্ত সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ আৰ্হিৰ মূল বৈশিষ্ট্য আৰু সীমাবদ্ধতাবোৰ মূল্যায়ন কৰা।

(h) Assess the relationship between political economy and making of public policy.

লোকনীতি প্ৰণয়ন আৰু ৰাজনৈতিক অৰ্থনীতিৰ মাজৰ সম্পৰ্ক মৃল্যাঙ্কন কৰা।

***